

ZÁM.

rög-
dig a
atlan-

Ölve

a.

büle.

KIS HÍR LAP



BÁBU-KIRÁLYNÉ. (Lásd a 374. lapon.)

24. szám. — 1876.

Ára negyedévre 1 frt. 20 kr.

XI. kötet.

AZ ELLENSÉGEK.

— Beszélyke. —

(vége.)



Még is tettek mindent úgy, amint kitervezték s nyugodtan mentek aludni. Nem is történt ez éjjel semmi baj, a következő napokban sem s Pista és Laczi már jóformán el is felejtették előbbi agodalmukat, nem gondolták, hogy a veszedelem olyan alakban érheti a mókuskát, hogy semmiféle lakat sem mentheti és óvhatja meg.

Több nap mult az ellenségek utolsó csatája óta, kemény hideg kezdett uralkodni s Pista és Laczi, hogy a mókus ne fázzék, házcskáját befőttek és körülrakták szalmával — nem sejtve, hogy ez lesz halála a mókusnak!

Egy este, már késő este, midőn mindenki mélyen aludt már a faluban s csak a bakter sétált nagy álmosan erre-arra, egyszerre gyanus füstfelleg, majd jókora láng-oszlop emelkedett fölfelé egyik ház mögött.

— Tűz van! tűz van! kiáltá a bakter és erősen zörgetett épen azon szoba ablakán, a melyben Pista és Laczi aludtak. Keljenek föl! Nyissák ki a kaput! Hamar! Tűz van!

A két testvér és szüleik is, meg a szomszéd házak lakosai is rémülten fölugráltak s vödörrel szaladtak vízért, aztán a tűzhelyhez. Pista és Laczi is rögtön talpon voltak s kiérve az udvarra, nézték, hol van a tűz. Majd kövé váltak rémületekben . . . a kertben a kis mókus házacskája égett lobogó lánggal!

A segítségre siető emberek kevés fáradtsággal eloltották a tüzet, más épület

nem volt közel s így nagyobb veszedelem nem történt. A emberek megnyugodva tértek haza, csak Pista és Laczi rohantak sirva az összeégett mókusházhoz. — Szétbontották a füstölő deszkákat s megtalálták kedves mókuskájokat, — összeperzselve, meghalva!

Egy ideig nem is tudtak egyébre gondolni, mint hogy sirassák elvesztett kevezőket; de aztán Pista egyszerre megszólalt:

— Ki tette ezt? ki volt a gyújtogató?

— Gyurka tette! Ő fenyegetőzött, hogy megöli mókuskánkat!

— Ugy van! Gyurka a gyújtogató!

Mentek is rögtön atyjukhoz és közölték vele gyanujokat; de az öreg gazda szigoruan mondá:

— Hallgassatok! Hallottam, hogy ellenségeskedésben vagytok azzal a fiúval; most persze szeretnétek ráfogni, hogy gyújtogató. Tudjátok-é, hogy pusztá gyanura nem szabad ily súlyos vádat emelni? Bizonyosan magatok okoztátok a bajt, este gyertyával mentetek a mókushoz, hogy enni adjatok neki s onnan eredt a baleset.

A derék Szekeres gazda, habár nem tartotta épen lehetetlennek, hogy csakugyan Gyurka követte el a csinyt, nem akarta pusztá gyanura vádolni a szegény fiút. A kár végre is nem volt valami nagy és nemsokára Pista is, Laczi is megvigasztalódtak, találtak más játékokat s jóformán elfeledték az egész mókus-szerencsétlenséget.

De volt valaki, aki nem feledte el, aki sokszor rémülten fölriadt éjjel almá-

ból, mert szörnyü dolgokat álmódott — s ez Gyurka volt. Igen, nem volt nyugodalma sem éjjel, sem nappal, örökké kinozta lelkiismerete, mert ellenségei jól gyanították: Gyurka volt a bűnös! Ő okozta ama éjjel a szegény mókuska halálát, hogy boszút álljon ellenségein.

Szegény tudatlan fiu! Azt hitte, nagyon boldog lesz, ha egyszer boszuját töltheti azokon, kik őt ok nélkül vádolták s büntetést vontak reá, mikor ártatlan volt. Ő szenvedett s azt hitte, örömet fog érezni, ha ellenségeinek fájdalmat okoz — de mennyire csalódott! Öröm helyett szégyent és megbánást érzett; érezte, hogy gonoszat cselekedett s hogy büntetést érdemelne épen most, mikor büntetlen maradt. Ha eszébe jutott, hogy egy ártatlan kis állatnak okozott kinos halált, könybe lábadtak szemei s gyakran már-már elindult, hogy Szekeres gazdának mindent megvalljon; de mindig cserben hagyta bátorsága. Félénken került Pistát és Laczit, nem mert szemük közé sem nézni; azelőtt jobbnak érezte magát, mint ellenségei; most, mióta boszuját kitöltötte, szerencsétlen volt és sehol sem talált nyugtot lelkiismerete furdalásai elől.

Több hét mult el ily módon s beköszönt a fagyos, zuzmarás tél is. Magas hó borította a földet s a folyó, patak keményen befagyott, nagy öröme a vig gyermekeseregnek, mely a csuszkálásban, koresolyázásban pompás mulatságot talált.

Egy délután, verőfényes hideg időben, Pista és Laczi is elindultak, hogy többi pajtásaikkal mulassanak. Amint kiléptek házuk kapuján, kicsike testvérük Tónika utánuk szaladt.

— Én is veletek megyek! Én is!

A fiuk tudták ugyan, hogy szüleik megtiltották a kis Tóninak az ilyen kirándulást, mert nem való az ilyen kis fiunak a csuszás, fagyos utakon sétálni; könnyen elsiklik, elesik, megüti magát. De Pista és Laczi nem igen gondoltak erre s engedték, hogy Tónika, a mennyire csak kis lábai birták, utánok szaladjon. Persze, minél tovább mentek, annál meszebb elmaradt a fiúcska, ki az ut közepén haladva, sokszor el-elbukott s mulatságát lelte abban, hogy a hóban hempereg.

Még ki sem értek a faluból, midőn az uteza sarkon találkoztak Gyurkával, ki nagy csomó száraz gallyal az erdőből hazatérőben volt. A két testvér, mint rendesen, most gunyos kiáltásokkal akarta üdvözölni a régi ellenséget; de Gyurka, amint nem igen messzire a kis Tónit megpillantá, hirtelen oda kiáltott feljök:

— Vigyázzatok a kis fiura! Egy szánt elragadtak a lovak. — Itt jön ni... mindjárt elgázolja Tónit.

A fiuk azonban alig figyeltek arra, mit mond Gyurka s tovább mentek; csak a következő pillanatban, midőn a megvadult lovak már elhargaltak mellettök, akkor látták a veszedelmet. Tónika is látta s gyorsan le akart térni az utról, de sietségében megesuzott és sirva, rémülten terült el az ut közepén. A lovak már csak néhány lépésnyire voltak!

Pista és Laczi kétségbeesetten fölkiáltottak s rohantak visszafelé, de távolabb voltak, hogysen a megvadult lovakat megelőzhatték volna. Gyurka közelebb volt a kis fiúhoz s Pista lelkendezve kiáltá:

— Az Istenért, Gyuri! Mentsd meg kis öcsénket!

Gyurka nem is várt e kérésre, hanem gyorsan ledobta hátáról a terhet s Tónika mellé ugrott. Eszébe sem jutott, hogy maga is veszedelembé rohan, fölkapta a kis fiút s izmos kézzel félredobta az utból . . .

de ő maga már nem ugorhatott vissza! A lovak elgázolták s midőn a szán el-tűnt, Tónika sértetlenül állt az uteza szélén, de Gyurka több sebből vérezve, ájultan hevert a hóban.

Az öreg Szekeres gazda éppen a pillanatban lépett háza kapuja elé s látta az egész baleset lefolyását. Oda sietett s nem vesztette azzal az időt, hogy fiait pirongassagondatlanságukért, hanem fölkapta Gyurkát s bevitte saját lakásába, lefektette és gondosan bekötözte sebeit. Jó ideig tartott, míg Gyurka végre visszanyerte eszméletét s bágyadtan, csodálkozva körülnézett, nem tudván, miféle idegen helyre jutott.

— Légy nyugodt, fiam, szólt Szekeres gazda, nálam vagy, ápolni fogunk gondosan s hálások leszünk, hogy megmentetted kis fiam életét. Bizony majd neked magadnak került életedbe, jó fiu.

— Oh... az nem tesz semmit, szólt Gyurka alig hallhatólag... legalább kis

részbenjövátetem hibámat.

Szekeres gazda szerette volna tudni, mi csoda hibát emleget Gyurka, de nem akarta a beteget faggatni. — Azonban Gyurkának nem volt többé nyugta s néhány nappal később maga beszélte el, hogy mivel Laci és Pista őt ártatlanul vádolták és üldözték, ő bosszúból fölgyújtotta a mókuska házát, de azóta, oh! olyan szeren-

csétlennek érezte magát! Szekeres gazda jól látta, hogy a szegény árva fiu őszintén beszél.

Mindenekelőtt tehát arra törekedett, hogy azt a rejtélyes kalászlópást földelítse. Csakhamar ki is sütötte, hogy valóban nem Gyurka, hanem a Bangó Peti



VIG SIMPÁNZ. (Lásd a 382. lapon.)

volt a tolvaj, ki ügyesen elillant, mikor másokat közeledni látott.

Mikor Pista és Laci ezt megtudták, könyezve léptek a beteg Gyurkához.

— Oh Gyuri! meg fogsz-é nekünk bocsátani, hogy annyit kellett miattunk ártatlanul szenvedned! mondák.

— Oh, hiszen az semmi. . . . De ti. . . ti megbocsát-hatjátok-é nekem, hogy oly gonosz tettel álltam bszut! szólt Gyurka.

— Ne beszéljünk többet erről, mondá Pista. Ed-dig ellenségek voltunk s ez csak bajt szerzett mindhármunknak. — ezen-tul legyünk jó ba-rátok, így bizony-nyal boldogabbak leszünk.

— Ugy van, szólt közbe Szeke-res gazda, de nem jó barátok, hanem testvérek lesztek.

Gyurka megmentette Tóni életét s ezt azzal háláljuk meg, hogy nemesak a mul-takért megbocsátunk, hanem magunkhoz fogadjuk. Nem lesz többé árva, nem megy vissza András gazdához.

Ugy történt — és azóta mindnyájan boldogan élnek.

KALAND A VADAK KÖZT.

(Képekkel a 380. és 381. lapokon.)

Sok érdekes leírást olvasunk a vad nép-törzsekről, melyek távol Afrikában, Amerikában a nagy síkságokon vagy az erdőkben tanyáznak; nekünk kellemes és

kényelmes dolog ezt elolvasni, de a kik leírják, azok a bátor tudósok és utasok sokszor nagy veszedelmek-be jutnak, midőn ama vad népek kö-zött járnak, hogy megismerkedje-nek velők s nekünk hírt adjanak róluk.

Alig néhány év-vel ezelőtt egy de-rék francia tudós, Guinnard utra kelt, hogy bejárja a délamerikai, ed-dig még kevésbé ismert vidékeket. El is jutott oda szerencsésen. Ösz-sze-vissza kutatta

a nagy síkságot, de aztán sokféle baj érte, lovait elvesztette s csak másod-magával maradt. Ketten, gyalog bolyongtak a vad törzsek pusztáin s tudták, hogy nagy ve-szedelem fenyegeti őket, mert ha talál-koznak valamely vad néppel, ketten nem fognak ellenállhatni, a vadak pedig gyűlölik az európai emberet. Igyekeztek tehát, hogy elkerüljék azon tájakat, hol



BŰNHÖDÉS. (Lásd a 378. lapon.)

a vad törzsek tanyáznak, de csakhamar újabb baj érte őket: két napig tartó ropant vihar tört ki s a rettenetes záportól utasaink legfontosabb eszköze, az iránytű megromlott. Most már nem tudták, mely irányban járnak s a mitől féltek, nem sokára bekövetkezett: közel jutottak a vadak tanyájához s egy csapat lovas indianus megtámadta őket. Kétségbeesetten védték magukat, de természetesen hiába; Guinnard megsebesült s ájultan rogyott a földre, utitársát pedig megölték.

Mikor Guinnard visszanyerte eszméletét, látta, hogy a vadak körülette állanak s nyilván azon tanácskoznak, hogy őt is megöljék. De egyik közülök mondott aztán valamit, a többiek belenyugodtak s nem ölték meg a tudóst, hanem kirabolták, megfosztották ruháitól, megkötözték kezét-lábát, aztán egy nyergeletlen ló hátára kötözték s magukkal vitték. A szerencsétlen tudós szörnyű fájdalmakat szenvedett, sebei véreztek, de a vadak csak nevelték s gyorsan vágattak tanyájuk felé. Guinnard elájult s csak akkor eszmélt föl, midőn a vadak tanyáján a földre fektették. Itt nyers hust és gyökeret adtak ennie s több napig nyugton hagyták, míg kissé fölgyógyult sebeiből.

Ekkor aztán megtudta Guinnard, mért nem ölték meg. A vadak főnökének szüksége volt egy fehér emberre, ki írni tud, mert e vad törzsek sokszor alkudoztak a szomszéd mivelt népekkel. A francia tudós tehát a vadak fejedelmének titkára lett! Nagyon vigyáztak reá, hogy meg ne szökjék, ámbár erre nem is gondolhatott, mert gyalog, fegyver nélkül, hogy indulhatott volna neki a pusztának,

hol minden lépten vad törzsekkel találkozhatott. Ezért tehát csöndesen viselte magát s eltűrt minden nyomoruságot; még hitvány ételét is sokszor elkapkodták tőle az éhes, félig vad kutyák, melyek százanként kóboroltak az indianus sátrak között s mindenkit megtámadtak, akinek fegyvere nem volt.

Három esztendeig tartott Guinnard fogsága a vadak közt; végre azonban alkalma nyílt a menekülésre. Mivel mindig nyugodtan viselte magát, a vadak biztak benne s végül engedték, hogy szabadon járjon. Egy éjjel, midőn a vadak nagy lakomát csaptak s mindnyájan megrészegedtek, Guinnard ellopódzott s a fejedelem legjobb három lovát eloldván, a sötétségtől védve megszökött. Tizenhárom napig majdnem szakadatlanul futott, két ló kidőlt alatta de a harmadikkal végre szerencsésen eljutott a mivelt emberek által lakott vidékre és így végre meg volt mentve.

BÁBU-KIRÁLYNÉ.

(Képpel a czimlapon.)



H. MEKKORA tisztelet!
Meglátogat engemet!
Engedje, hogy üdvözöljem
Piczinyke fölségedet.

Engedje, kogy szőnyeget
Lába alá terítsek,
És hogy helyet a trónusra
Az ölemben kerítsek.

Ni a fején ott van a
Fényes arany korona,
Fogadja jobbagyi kezem,
Hadd ültessem trónusra.

AZ ÁLLATOK TÖRVÉNYSZÉKE.

— Mese. —



KIS Janika nem volt rosz szívü fiu, kegyetlen sem volt, csak kissé meggondolatlan, ki sokszor megedkezett a jó tanácsokról, melyeket mamájától kapott.

Egy napon, amint az udvaron vesszőparipán lovagolt, megpillantott egy békát, mely nagyokat ugorva, a sövény felé iparkodott.

— Ohó, béka barátom, megállj csak! kiáltá Janika s a béka elébe állt.

A kis állat megfordult és más irányban akart tovább menni, de Janika mindig utját állta s botjával nagyokat ütött a földre épen a béka orra előtt, úgy hogy a béka egészen megrettenve megállapodott s nem mert többé mozdulni.

— Rajta! Előre, mert különben megverlek! kiáltá Janika s fenyegetőleg föl emelte botját.

A kis béka nem mozdult. És ekkor mit tett a fiu? Botjával nagyot ütött a szegény békára, úgy hogy ez fájdalmas sirásra fakadt. És ekkor olyan csodálatos dolog történt, melyre Janika épenséggel nem volt elkészülve. A kis béka, merően szemébe tekintvén kinzójának, s ezt mondá:

— Tudod-e, kis fiu, hogy nagy bűn, amit most elkövettél?

Janika, ki még soha hallott békát beszélni, rémülten futni akart, de nem birt; a kis béka oly csodás erővel nézett reá, hogy egészen megbűvölte. Ott kellett maradnia.

Ugyane pillanatban megjelent a sövény tetején egy nagy macska s kíváncsian kérdé:

— Mi baj? Mi történt itt?

Janika még inkább megrémült, — most már a cicza is beszél! A macska kérdésére pedig a kis béka rögtön felelé:

— Ez a kis fiu csunya gonosztettet követett el.

— Mit? kérdé ismét a cicza.

— Minden ok nélkül nagyot ütött reám azzal a bottal, melyet még mindig a kezében látsz.

Épen ekkor a sövény aljában megjelent egy piczike szürke egérke s kíváncsian bámult szertesztét. A macska egy pillanatig olyanforma állást foglalt el, mintha rá akarna rohanni az egérkére, de aztán lecsöndesült és így szólt:

— Nem, nem bántalak, egér koma bátran előjöhetsz. Most nem szabad egymás közt viaskodnunk, hanem szövetkeznünk kell közös ellenségünk, a gonosz kis fiu ellen.

— Mit mivel? czinczogá az egérke.

— Kínoztá szegény béka barátunkat, ütötte minden ok nélkül.

— Oh, oh! csunya kegyetlenség! szólt az egérke. Ezt nem szabad eltűrni. De mit tegyünk vele?

— Törvényszék elé állitjuk!

— Jó lesz, jó lesz! Kisérjük rögtön oda.

Janika szeretett volna megszökni, de a három kis állat oly rettenetes szemeket meresztett reá, hogy minden bátorsága cserben hagyta s akaratlanul megindult, mikor a cicza megszólalt:

— Előre! Béla barátunk megy elől s megmutatja az utat, én egér komámmal hátul megyünk, hogy a bűnös meg ne szökhessék.

Megindultak, a béka nagyokat ugorva ment elől s nemsokára eljutottak egy nagy erdőbe s itt egy száz esztendősvastag fa tövében állapodtak meg. A fánakodujában tanúzott a böles bagoly, a törvényszék elnöke, ki a panaszosok közefelédteré kidugta fejét és kérdé:

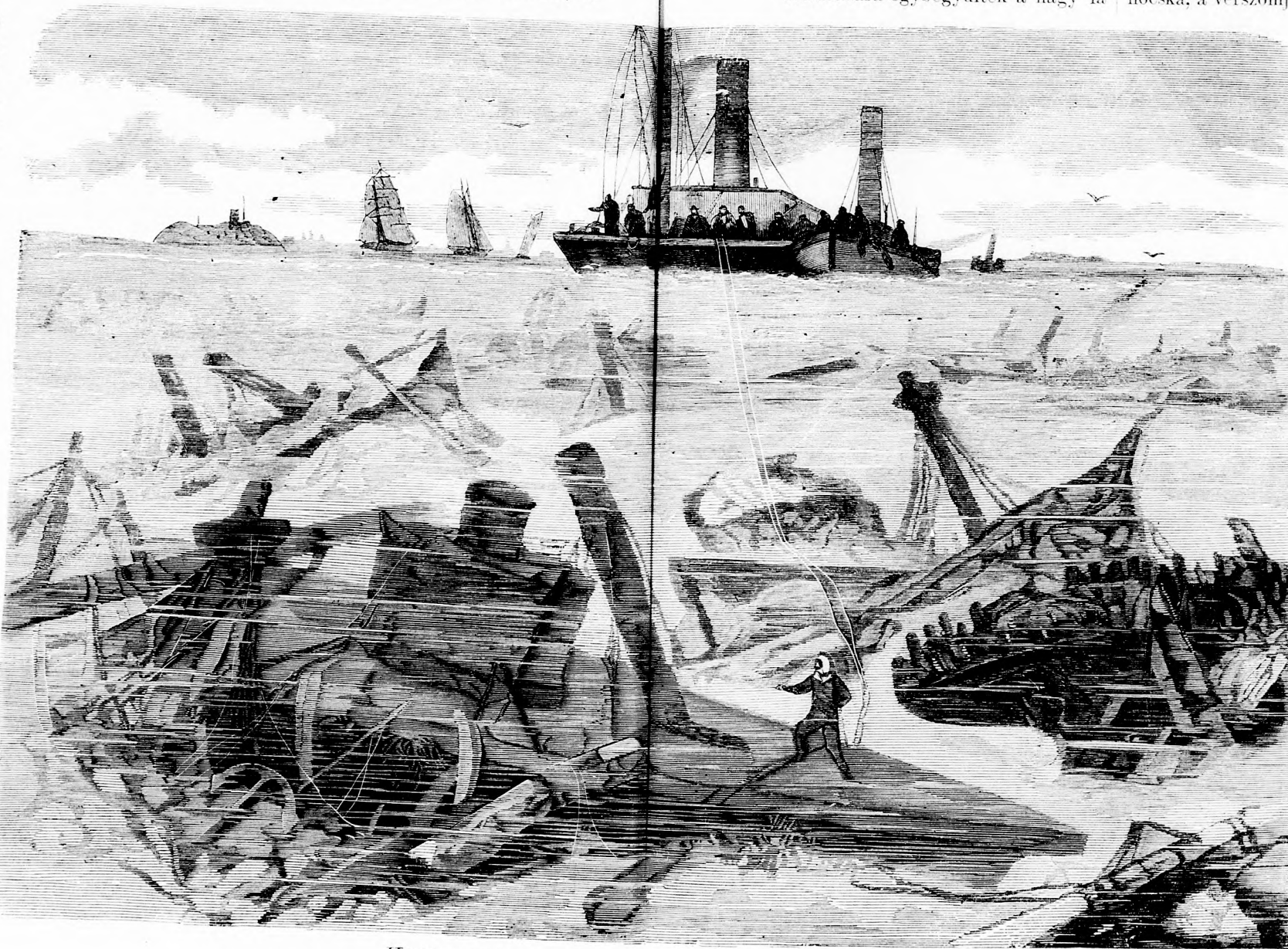
— Mi baj? Mit akartok?

A béka előadta panaszát s hivatkozott két tanújára, a cziczára és az egérre, hogy törvényszék ítéljen a bűnös fölött.

— Kivánságod igazságos, felelt a bagoly. Rögtön összehívatom a bírakat. Addig vigyázní kell a fogolyra, hogy meg ne szökjék.

A hosszú lábugolya volt a híva-

tal-szolga s rögtön utnak indult, hogy összehívja a bírakat; a kegyetlen farkas pedig börtönőr volt s őrizte Janikát, ki



HOGY DOLGOZNAK A TENGHER FENEKÉN. (Lásd a 379. lapon.)

annyira meg volt rémulve, hogy bizony nem is gondolt a szökésre.

Nemsokára egybegyültek a nagy fa

alatt a törvényszék tagjai, a komoly medve, a furfangos róka, a szelid nyulaeska és juhocska, a vérszomjas vérese s mind a többiek.

A bagoly intette őket, hogy igazságosan ítéljenek, azután előhivatta a békát, hogy adja elő panaszát. Egyuttal pedig felszólította Janikát, hogy válaszson magának védő ügyvédet.

Janika hamarjában nemistudta, mi ez? De a böles elnök megmagyarázta neki, hogy a panasz ellen joga van magát védnie s megbizhat valakit annak bizonyításával, hogy ő ártatlan, vagy legalább olyan bűnös, mint a vádló mondja. — Épen ekkor megszólalt a közel bokrokban egy kis fülemile s gyönyörűen zengett. Janika, azon reményben, hogy e madárka szépen tud beszélni, ezt választotta védőjéül s az elnök aztán megszólalt:

— Béka ur, mondja el panaszát!

A béka elmondta, mint sétált békésen az udvaron s mint támadta meg őt ez a gonosz fiu egy nagy bottal. A czicza és az egérke pedig bizonyították, hogy hallották béka barátjuk sirását s látták, mikor a fiu még újabb ütésre emelte botját.

— No's, vádlott, mit tud mentségül mondani? kérde az elnök.

Szegény Janika bizony egy szót sem tudott mondani, annyira meg volt rémülve, de bizott ügyvéde ékesszólásában. A kis fülemile kezdett is beszélni, még pedig gyönyörűen; de alig szólalt meg, a vércse felröppent s mert épen éhes volt, neki akart rohanni a kis fülemilének, hogy meggye. A fülemile megrettent és egy bokorba rejtőzött, szegény Janika tehát ügyvéd nélkül maradt. De ugyis mindegy volt már, mert bevallotta, hogy a béka igazat beszélt; nem tagadhatta, hogy valóban ok nélkül kinozta a szegény állatkát.

A törvényszék egyhangulag kimondta, hogy a vádlott bűnös, azután Janikát elvezették s a törvényszék sokáig tanakodott, milyen büntetést szabjon a bűnösre. Janika majd elájult rettegésében, arra készült, hogy majd átadják a farkarnak vagy a medvének, hogy öljk meg. Végre előszolitotta a bagoly és a következő ítélet hirdette ki:

»A bűnös arra íteltetik, hogy ezentul minde este lefekvés előtt emlékezzék meg arról, hányszor volt napközben kegyetlen valamely állat, akárha csak egy legyecke iránt is, és ha csakugyan elkövetett valami kegyetlenséget, bűnbánólag fogadja meg: »Nagyon sajnálom, igyekezni

fogok, hogy többé ilyesmit ne tegyek.« — Vádlott, belenyugszik ez ítéletbe?

— Oh igen! Igérem, hogy hiven fogom követni! szólt Janika őszinte jó szándékkal.

A bagoly intett s a törvényszék tagjai eloszlottak, Janikát pedig a béka, a czicza és az egérke vissza kísérték az udvarba. Itt a béka folytatta sétáját épen ott, a hol azelőtt elhagyta, a czicza vissza ugrott a sövényre, az egérke elbujt a sövény aljába, Janika pedig mivel már későre járt az idő, bement a szobába és lefeküdt.

Másnap reggel, midőn fölébredt, nem tudta tisztán, álmolta-e az egészet, vagy igazán megtörtént. De akárhogy volt, nem feledte el s ezentul soha sem kereste mulatságát ártatlan állatok kinzásában.

B Ü N H Ő D É S.

(Képpel a 373. lapon.)

RAJTA kaptak, Vad Laci!
Nem fogsz már a
Házalóra
Kutyát ráuszítani.

Ott a kuczko; térdepelj!
Szentenczia
Ki van mondva.
Bűnhődjél most s vezekelj!

Hasztalan a sirásod,
Itten maradsz,
Enni nem kapsz,
Bár a pallót kiásod.

Reggeltől majd estelig
Itt kuczorogsz
És nem morogsz,
Mig időt ki nem telik.

MAGYAR URI HÖLGY KÉTSZÁZ ÉVVEL EZELEŐTT.

(Képpel a 384. lapon.)

KÉTSZÁZ év nagy idő, olyan nagy, hogy akkor még nagymamácska nagymamája sem élt. Tudom néha beszélnetek a nagymama arról, miként öltöztek az emberek az ő fiatal korában s ti azt furesának találjátok. Háttha még azt beszélhetné el, milyen volt a divat két száz évvel ezelőtt! Ezt persze már csak régi képekből és leírásokból tudjuk, melyek abból az időből megmaradtak.

A fényképészetet akkor még nem ismerték, nem volt ám oly könnyű dolog arcképre szert tenni, mint most, midőn már sok gyermeknek is elkészítették arcképet a jó mama. A régi időkben csak festők készítettek arcképet, ez pedig sokba került s azért csak gazdagabb családok

tagjai festették le magukat és a képek aztán a családi képtárban maradtak emlékül az utódoknak. Természetes, hogy aki ekként lefestette magát, legszebb ruháját öltötte fel s így e képekből megtudjuk, milyen ruhát hordtak akkorában.

Ez az uri hölgy, akit a rajzon látunk, csinos magyaros ruhát visel. A gallérja kissé furesa ugyan s nem hiszem, hogy valaki közületek, kis leányaim, ma ilyesmit magára venne; de akkor ez volt a divat s szépnek gondolták. Hanem a többi része ruhájának annál szebb s még mais körülbelül ilyenbe öltözött a magyar hölgy, ha ünnepélyes alkalmaknál díszmagyar ruhában akar megjelenni.

HOGY DOLGOZNAK A TENGER FENEKÉN.

(Képpel a 376—377. lapokon.)

SOKFÉLE veszedelmes munka van, melytől ugyancsak visszaborzadnának azok, kik a szobában békésen szoktak dolgoztatni. A bányászok mélyen a föld alatt ássák az érczetek, léghajósok szédítő magasságba emelkednek föl, viszont a buvárok leereszkednek a tenger fenekére s ott végeznek nehéz, de hasznos munkát.

Mit keresnek az emberek a tenger fenekén? Oh, nagyon sokfélét. Ott találják a drága gyöngykagylót, a hasznos szivacsot és ott megtalálják a hajók romjait is, melyeket a nagy zivatar összetört s aztán víz alá süllyesztett.

Régibb időkben, ha egy hajó elmerült a tengerben oda is vészett végképen a sok becses portékával együtt; de most már meg tudják menteni. A buvároknak olyan

öltözetük van, hogy órákig, sőt egész nap is lent maradhatnak a vízben. A fejükön nagy sisak van s ebből hosszú cső nyulik föl egészen a víz fölé, az ott álló hajóba, honnan levegőt szivattyuznak le s így a buvár csakugy, lélezkzik mintha víz alatt sem volna. Ide-oda jár a tenger fenekén, összeszedi az ott heverő értékes portékát, ráköti a fölülről lebocsátott lánczokra s így aztán fölhúzzák a hajóra. Ha mégis valami baja esnék, meghuzza a derekához erősített kötelet s akkor őt is rögtön fölhúzzák a hajóra.

Nem ritkán nagy veszedelmekkel küzdenek a buvárok a tenger fenekén. Czápák és más ragadozó halak ellen kell védekezniök és épen ezért mindig elvan-
nak látva éles törökkel és késekkel.

A TOBZOSKA.

A »KIS LAP« XI. köt. 20-ik számában közölt természetrajzi föladványra, mint örömmel tapasztaltam, számos sikerült megfejtés érkezett. Közülök ezennel közlöm a legsikerültebbet egész terjedelemben:

»Kedves Forgó bácsi!

»Én is bátorságot veszek magamnak, hogy a természetrajzi föladványt, mely kedves »Kis Lap«-om 20-ik számában megjelent, megfejtssem s megírjam, mit

tudok azon állatról, melyet ama kép ábrázol.

»Azt hiszem, ez az állat nem más, mint a tobzoska, mely a forró égöv alatt, Keletindióban, a maláji szigeteken s még több felé honos. A malájok »pangolin«-nak nevezik, ami az ő nyelvükön a tobzoska azon tulajdonát fejezi ki, hogy össze tudja magát gömbölyíteni s ekkor ellenségei nem árthatnak neki: mert testét kemény csontpánczél fűdi, melynek szélei szurósak. Olvastam, hogy egy ur, ki Indiában lakott s



KALAND A VADAK KÖZT. I. Az elraboltatás. (Lásd a 373. lapon.)

udvarán eleven tobzoskát tartott, midőn Európába visszatérni készült, meg akarta ölni a tobzoskát, hogy bőrét magával vigye. Több golyót rálőtt tehát, de hiába s végre is kénytelen volt hosszú éles törrel a tobzoska pánczélesontjai közé szurni.

»A tobzoska igen szelid és ártatlan állat, hossza két-három láb s karmai rendkívüli erősek; mély gödröt váj magának a földbe és itt tanyázik, itt neveli föl kicsinyeit. Feje hosszukás, de nyelve még hosszabb s ragadós nedvvel van ellepve, fogai

pedig nincsenek; de nincs is szüksége fogakra, mert élelme hangyákból áll. Főlkutatja a hangyafészkeket s ezek közelében esőndesen lefekszik, hosszúra kinyújtván nyelvét. A hangyák rámásznak, de odaragadnak s távozni többé nem tudnak, a tobzoska pedig, midőn nyelve már egészen tele van lepve hangyákkal, bekapja és lenyeli őket, aztán újból kezdi. Természetesen nagyon sokáig tart, míg ily módon jól lakik, sok ezer meg ezer hangyára van szüksége minden nap, de épen ez által

igen ha
hangyá
nak ige
szor ug
rek ne

»A
könyve
ron bé
resgélv
és hiva
térdeir
kutyác



száját
memm
»
kal üt
gény
Husa
csemé

zoscá
volna
désér

VIG SIMPÁNZ.

— *A hiányzó rimet pótoljátok utána.* —
(Képpel a 887. lapon.)

NINCSEN nekem semmi bajom,
Én vagyok a boldog

Ugrálgatok ágon-bogon,
Nekem van a legjobb

Lakásom az állatkertben,
Van részem a

Állatkertben a lakásom,
Van ottan jó

Vig vagyok, sosem haragszom,
Eszem, iszom, nagyot

S ha jó a tél, nem didergek,
Szobámba jót

(*A pontok száma egy-egy betűnek felel meg.*)

BETŰREJTVÉNY.

*Hogy lehet e négy latin szót: Lex,
rex, dux, és lux egy x-sel írni?*

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

»A KIS LAP« XI. köt. 21-ik szá-
mában közölt számrejtvény megfejtése:

„Marad egy I, négy 5, és két 8“.

Helyesen megfejtették: Koller M. és K., Pécsy Angyalka, Singer Adél, Polatsek Hugó és Izidor, Csurda Lujza, Kiszél István, Deutsch Róza, Steiner Hermin, Majláth Antonia, Landau Lajos és Gyula, Pollák Lajos és Hugó, Somssich Jóska, Gerber Jenny, Molecz Károly, Mahler Emma, Schröpfer Etelka, Stern József, Vajda Helén és Márta, Mottóczy Lajos, Nagyperkátai izr. gyermekegyelet, Hermann Erzsike, Wollák Adél és Janka, Nehrebeczky Heléna, Hofbauer Jánoska, Pottyondy Margit és Ilonka, Máté Ilona, Merfort Győző, Szathmáry Irén, Barabás Ilona, Pándi Kálmán, Gyeörgy Magda, Farkas Jani, b. Buttler Sándor, Hoffer

Berta, Kálmán Zoltán és Aladár, Sembery Géza és Miklós, (figyelmeztettek, hogy a levelet nem illik úgy telehinteni porzóval), Brázovay Vilma, Bokros Elemér, Vámosy Zoltán, Bernát Szereána, Lajos és István, Fripolszky Ilona, Rásky Béla, Novák Ilona és János, Zahorszky Margit és Irén, Okolicsányi testvérek, Krebsz Zoltán és Dezső, Koller Ilonka, Buday Etel és Sándor, Kohn Móríc, Sturm Teréz és Irma, Svarecz Róza, (azonos írással, de Klein Bernát aláírással érkezett egy másik rejtvény megfejtése: tehát ki az igazi megfejtő: Svarecz Róza-e vagy Klein Bernát?) Babinetz Róza, Koczán Gábor, Majláth Gusztáv.

*

A »KIS LAP« XI. köt. 17-ik számában közölt betűrejtvény megfejtését utólag még beküldték: Bokros Elemér, Szuhányi Géza.

*

A »KIS LAP« XI. köt. 18. és 19-ik számában közölt rejtvények megfejtését utólag még beküldték: Bokros Elemér, Kunstadt Jakab és Miksa.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Zahorszky Margit és Irén. Csalódásban vagytok kis lányaim. A »Kis Lap« nem megkésve érkezik meg hozzátok, ha pénteken jelen meg, hanem ellenkezőleg: kelleténél korábban. Ha vasárnap kaptátok, akkor csak czéлом van elérve, hogy szünnepnapon olvassátok a »Kis Lap«-ot, melyet már esütörtökön adnak postára, hogy az ország legtávolabb részeibe is elvigye a ti kedves kis házi-barátotokat. Ha pénteken jő meg a »Kis Lap«, ám tegyétek félre vasárnapig. — **Kohn Móríc**. Eredetiek a beküldött számtalányok, vagy könyvből irtad ki? Az utóbbi sejtem. — **Singer Adél**. Nem szabatos. »J T K N Y« nem jelenti ezt, hogy »játékony«, hanem »jétékány« (rejtvényes nyelven.) A »J«-t nyilván nem magyarul ejtetted ki magadban így, hogy *Jé*, hanem németesen *Jot*-nak. — **Szmrecesányi Pista**. A képrejtvények ügyesek s meg fogom rajzoltatni. Azt a másikat utnak indítottam. — **Mángán(?)** Az első már rég megjelent. A második fogalma nem gyermeknek való. A harmadikat talán. A negyedik zavaros. — **Szuhányi Géza**. A java már megjelent. A többi vagy nagyon is könnyű — **Kronstein Mórío** és **Weisz Louis**. (Már mért Louis? A Lajos meg sem teszi? Mire való ez a francziáskodás oly névvel, melyet jó magyarán is ki lehet írni?) A munkálatról csak nem tehetem föl, hogy ily rövidke létére ketten fogózkodtatok bele? Egyébként elég ügyesen van írva s főleg mint szépírás di-

eséretet érdemel. A tanító ur ítélletével kár elégedetlenkedni. Ha azt írta rá, hogy »jó«: bőven meg lehettek jutalmazva. — **Sebe Zsuzsa.** Jól s világosan vannak szerkesztve. Ki is adom. — **Gutman Hermína.** Az átdolgozásban néhány vonás élénkebben van feltüntetve, aminthogy mindenképen díszes müvecske. De mert különösen szokatlant, vagy ismeretlent nem foglal magában, nem közlöm. — **Hellebronth Laura.** Többet képzelj olvasó társaid felől; hisz egy oda pillantással meg van fejtve. — **Marosi Laci.** Budapesten három nagy könyvtár van. Egyik a múzeumi, másik az egyetemi, a harmadik az akadémiai. A második épülete nem rég készült el s valóban palotának mondható. Olvasó terme mindenki számára nyitva áll s látsz ott kis tanulót és tudóst sokszor egy asztal mellett. Rajzban, szóban bővebben fogok rátérni e tárgyra. A szép ananász- és bálintalmákat köszönöm. — **Füchsl Arnold.** Kis kalandod elég jól van előadva, de a nyilvánosság elé még nem való. Itt-ott megszalasztod a tollat, mert nem gondolom, hogy láttál volna az aratók közt lányokat szőni és varrni. A földön ilyenkor egyebet cselekszenek a lányok, markot szednek, böngésznek stb. Szőni télen szoktak s ezt is már ritka helyen. »A paecsirta hangját hagyá hallani«, ez nincs magyarul mondva. Miért nem egyszerűen így: szépen szólt a paecsirta? Írásod is csinos volna, ha nem vetnél egyszer nagy, egyszer meg apró betűt. Látszik, hogy eleinte szépen akartad írni, de elragadt a sietség. Hát oly kevés az érkezésed? Lehetőleg takarosan, tiszta, s gyűretlen papírosra írni: ez ép úgy hozzá tartozik a jó modorhoz, mint tiszta ruhában járni. — **Szirmay Tibor.** Az első már érettebb elmének való; a másodikat besoroztam. — **Littman nővérek.** Szívesen közölném, ha már meg nem jelent volna. — **Béltéki Misi, Forró Sándor, Stern József.** Az »apropos« nem magyar szó. Mint rejtvény különben igen régi. — **Kreskay Piroska.** Már hogy nevetnék rajtad kis lányom? Sőt megdicsérlek. Küldeményed beválik. — **Buday Sándor.** Csinosabb formába kellett volna önteni. Különben még vagy öt annyi kerül ki abból az egy szóból. Egykét talányt meg rosszul írtál le. »Üdvömből«, helyett »Üdvömből.« Hol szedted ezt a régiséget? Már most szeretném tudni a 2. 4. és 5. a te találmányod-é? Mert hogy az a »sárkány«-os nem, az tisztán látszik. Vegyétek komolyabban a dolgot. Ha valamely rejtvényről bizonyosan nem mondhatjátok, hogy a magatok munkája, inkább be se küldjétek. — **Turnovszky Frigyes.** Az »r nő« (Ernö) már megjelent. Azt hiszed, nehéz lesz utána a »j nő« (Jenő)? Ugy-é hogy nem? Pedig a rejtvénynek az a föladata, hogy egy kis foglalatosságot adjon az elmének. A többi, Friczikém, nem válik be. De

azért szent a barátság, ugy-é? — **Dáni Béla.** Nálad is: ami küldeményedben jó, az nem új s ami új az nem jó. — **N. N.** Efez ifls réfégiif tréféfafa. — **Katona Linda.** Meg fog jelenni. — **Mahler Emma.** Mint a »K. L.« eddigi kötetei mutatják, sűrűn közöltem apró dalokat hangjegyben. Te zongorakisérettel is ohajtasz. Megkísérlem, s hogy ha többi olvasótársaid tetszésével is találkozok, folytatni fogom. — **Bodonyi Mafild.** Biz az könnyűcske föladat. Fogasabbhoz vagyunk mi hozzá szokva. Törjed hát kis fejed valami erősebb föladaton. — **Vajda Helén és Márta.** Nyilatkozatokot örömmel tölt el. — **Buday Emma** fölkéri Budai Sándort: írja meg hol lakik s hogy hívják édes atyját? Emma lakik Csetfalván, hova Sándor közvetlenül elküldheti válaszat. — **Mikes Zsigmond.** Első kísérletnek elismerést érdemel kis leírásod. — **Melwei Jenő.** Az elsőt megrajzoltatom. A többi vagy nem új, vagy nagyon is szerényke. — **Farkas Szeréna.** Eredeti az a föladvány? S miért nincs mellette megfejtés? S melyik az a szó, mely — a tyukot kivéve — t y el kezdődik? — **Szerényi.** A levél nem felel meg a névnek. A beküldött apróságok eredeti voltát lehetetlen ellenőrizni. Ha egyikre-másikra ráismerek, legott szigorú is vagyok a beküldővel. — **Majláth Gusztáv.** A föladványok ügyesek. Csak arra nézve kérem válaszat, a magad munkáid-é? — **Szücs Zsigmond.** A tájleírás csakhamar belevész a Somlyói vérszűret elbeszélésébe, mely Kisfaludy Sándor regéjében szépen elő van adva. Te a hallottat igyekeztél újból elmesélni s ez neked eléggé sikerült is. — **Perkátai gyermekegyelet.** Egy tagnak az egylethől való kimaradása nem olyan esemény, a mel közületek mást is érdekeljen. Ha valamely egyeletnek egyes tagjai vagy az egy. jegyző levében fordul a szerkesztőséghez, nevet is szoktak a levél alá tenni. — **Basék Regina.** A városi postajegy nem 2 hanem 3 krajczár. — **Gulyás Lajos és Gyula.** Egy tárgyról két föladványt csináltatok. Tán a kettőt egybekapcsolva közölni is fogom. Az, hogy a kormányról bírálatot mondtok, akár kedvezőt, akár nem — nem gyermeknek való mulatság. — **B. J.** A cikket, föltéve, hogy történelmileg igaz, szívesen közlöm s több hasonlót szívesen veszek. A cikkhez való természetrajzi képet már átadtam a metszőnek. — **„A jótett jutalma“** című nyulfarknyi mesét épen hatan csináltatok. Mit jelentsen az a sok név egy olyan írásbeli gyakorlatka alatt, melyet egy 7 éves gyermek egymaga is könnyen elvégez? — **A többi rejtvény küldőinek,** akiket tüzetesen föl nem említek annyit: hogy küldeményük egy vagy más okból nem közölhető.



MAGYAR URÍ HÖLGY KÉT SZÁZ ÉVVEL EZELŐTT. (Lásd a 379. lapon.)

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi*. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok tere, 7-ik sz., Athenaeum-épület.

Kiadja és nyomtatja az Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.

Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.